

Kdy a kde můžete raka kamenáče vidět?

V průběhu celého roku v potocích, ideálně při nízkém stavu vody. Zdržuje se přes den zejména pod kameny či v úkrytech pod břehem a v kořenovém systému stromů.

Raka kamenáče můžete pozorovat zejména v oblasti středních a západních Čech, izolované výskyty jsou i v Chráněné krajinné oblasti (CHKO) České středohoří, na Domažlicku a v Podkrkonoší.

Pro prohlídku kontaktujte AOPK ČR na tel. 724918198.

Pro MŽP zpracovala **Agentura ochrany přírody a krajiny ČR** (AOPK ČR)
Fotografie: Monika Štambergová, Eva Kozubíková

RAK KAMENÁČ

Austropotamobius torrentium

**Poslední zbytky původních raků
likvidují cizinci**

Ministerstvo životního prostředí
České republiky

Základní informace

Rak kamenáč je v ČR chráněný v kategorii **kriticky ohrožený** druh a pod stejným stupněm ohrožení je uveden i v Červeném seznamu bezobratlých ČR. Setkáme se s ním **pouze v Čechách**, na Moravě se nevyskytuje.

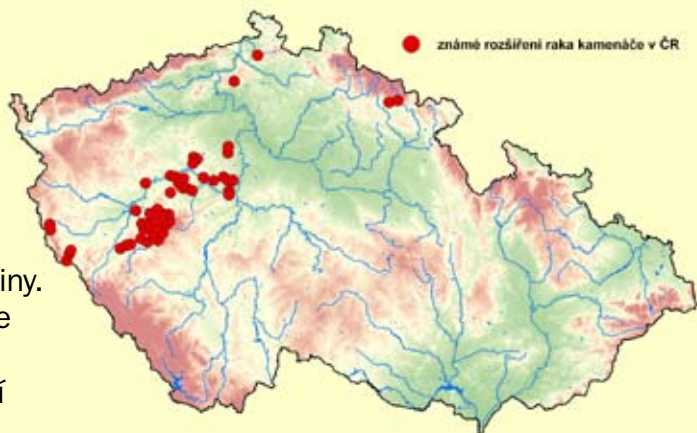

lokality výskytu Stroupínský potok

Jedná se o druh obývající zejména **potoky s kamenitým dnem**, ve kterých nachází dostatek úkrytových možností. V současnosti je druh ohrožen zejména nevhodnými úpravami koryt a potoků, znečištěním vod a hrozbou nákazy račím morem.

Rozšíření v ČR

V současnosti je rak kamenáč znám z více než 40 toků. Centrum výskytu leží ve **středních a západních Čechách** – v povodích řek Úslavy, Úhlavy, Radbuzy, Střely, Klabavy, Berounky a Zubřiny. Další izolované lokality se nacházejí v CHKO České středohoří, v Podkrkonoší a na Domažlicku.

Příčiny ohrožení

- regulace a **nešetrné úpravy vodních toků**
- zanášení toků bahnem (tím i úkrytů raků) pod produkčními rybníky
- **znečištění vody** (lokální otravy)
- predace norkem americkým
- nevhodná či nadměrná rybí obsádka
- **invazní severoameričtí** raci (rak pruhovaný a rak signální)
- letální onemocnění zvané račí mor
- neodborné a nekontrolované umělé vysazování raků

masový úhyn raka kamenáče na račí mor (Úpořský potok, 2005)

Ochrana a podpora druhu

Péče o biotop

- zachování a přísná ochrana stávajících lokalit
- revitalizace koryt potoků
- odstraňování migračních bariér
- odstraňování zdrojů znečištění v povodích

Péče o druh

- řešení problematiky norka amerického
- mapování výskytu a řešení problematiky invazních druhů raků
- řešení problematiky račího moru

Monitoring

- odborný monitoring populací raka kamenáče
- sledování stavu biotopů a monitoring kvality vod

Propagace a osvěta

- přednášky pro veřejnost zaměřené na všech 5 druhů u nás se vyskytujících raků a na hrozbu invazních nepůvodních druhů
- informační letáky

kontrola kvality vody (Úzký potok, 2009)